

20.3.2025

Jussi Närhi, Risto Kuusi

Fingridin sähköjärjestelmä- visio vuodelle 2040

Skenaarioluonnokset

Webinaari

FINGRID

Webinaarin agenda

9:00-9:05

Tervetuloa!

9:05-9:15

Mikä sähköjärjestelmävisio?

9:15-10:00

Skenaarioluonnosten esittely

10:00-10:30

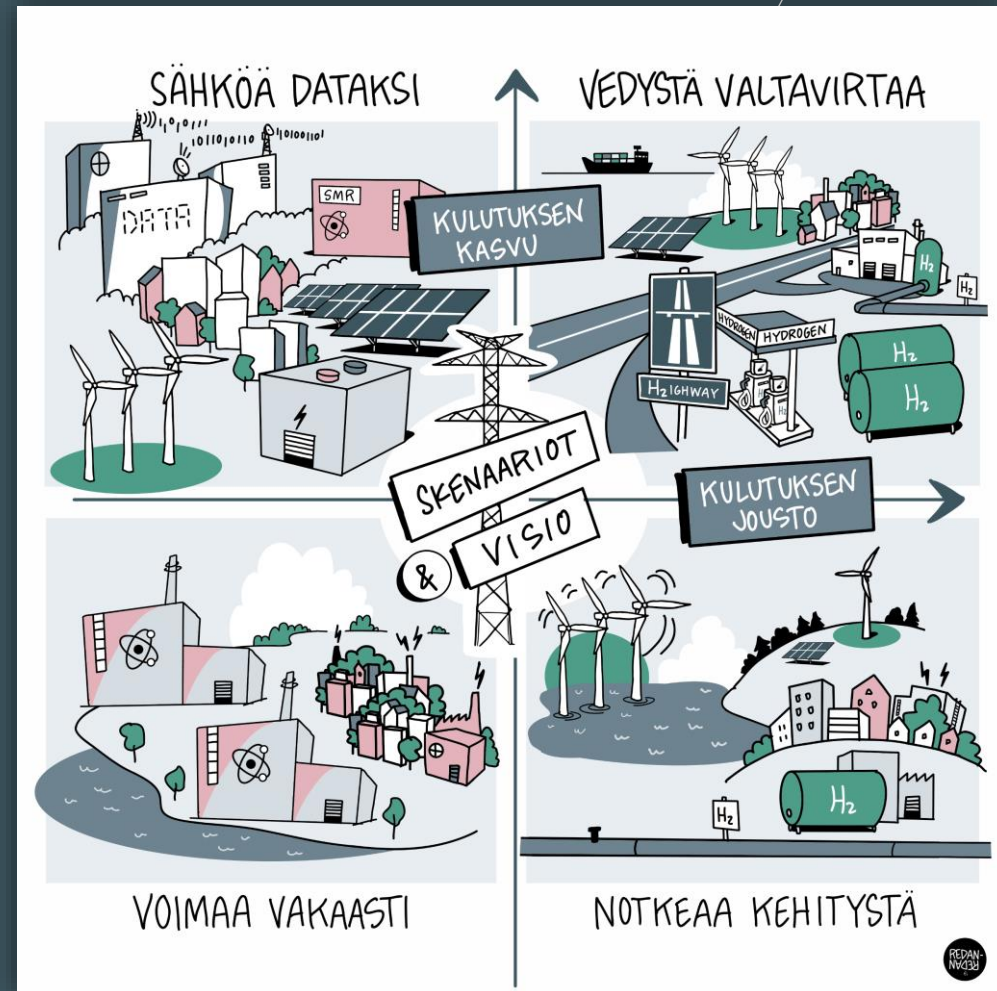
Kysymykset ja keskustelu

Risto Kuusi

Jussi Närhi

FINGRID

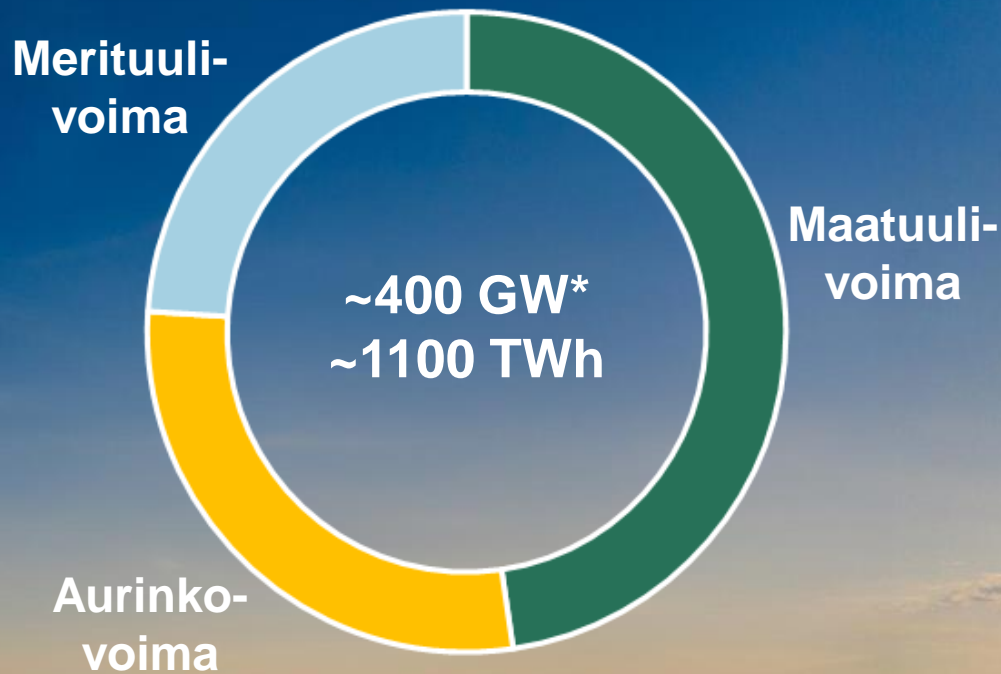
Mikä sähköjärjestelmävisio?

- Kantaverkon suunnitteluun vaikuttava skenaarioanalyysi vuodelle 2040, joka on jatkoa aiemmin tehdyille visioille
  - Erilaisten muutosilmiöiden ja mahdollisten kehityskulkujen tunnistaminen sekä niiden vaikutusten analysointi
  - Tavoitteena tunnistaa kantaverkon investointiaihioita ja pystyä vertailemaan eri kehityskuluista riippuvia ratkaisuja
- Viestii sähköistyvän ja kilpailukykyisen Suomen valtavasta investointipotentiaalista – ja mitä investointien toteutus vaatii energiasäätöjärjestelmän kehitykseltä!

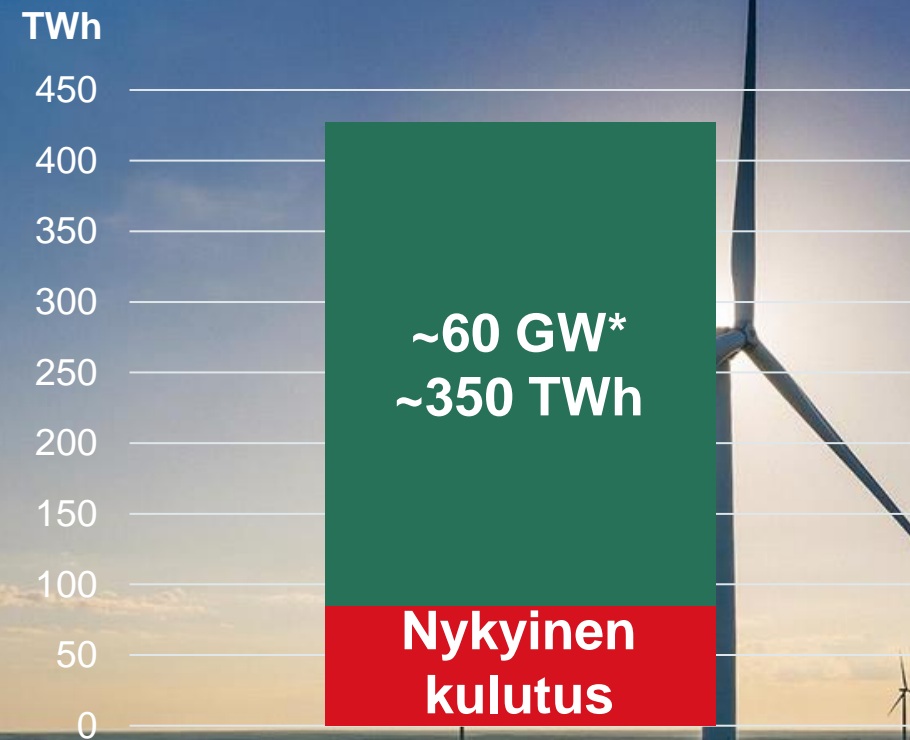

Suomen näkymät energiamurroksessa ovat erittäin lupaavat

Valtava potentiaali uudelle, puhtaalle ja kilpailukykyiselle sähköntuotannolle

Sähköintensiivisen teollisuuden suuri kiinnostus tulla Suomeen

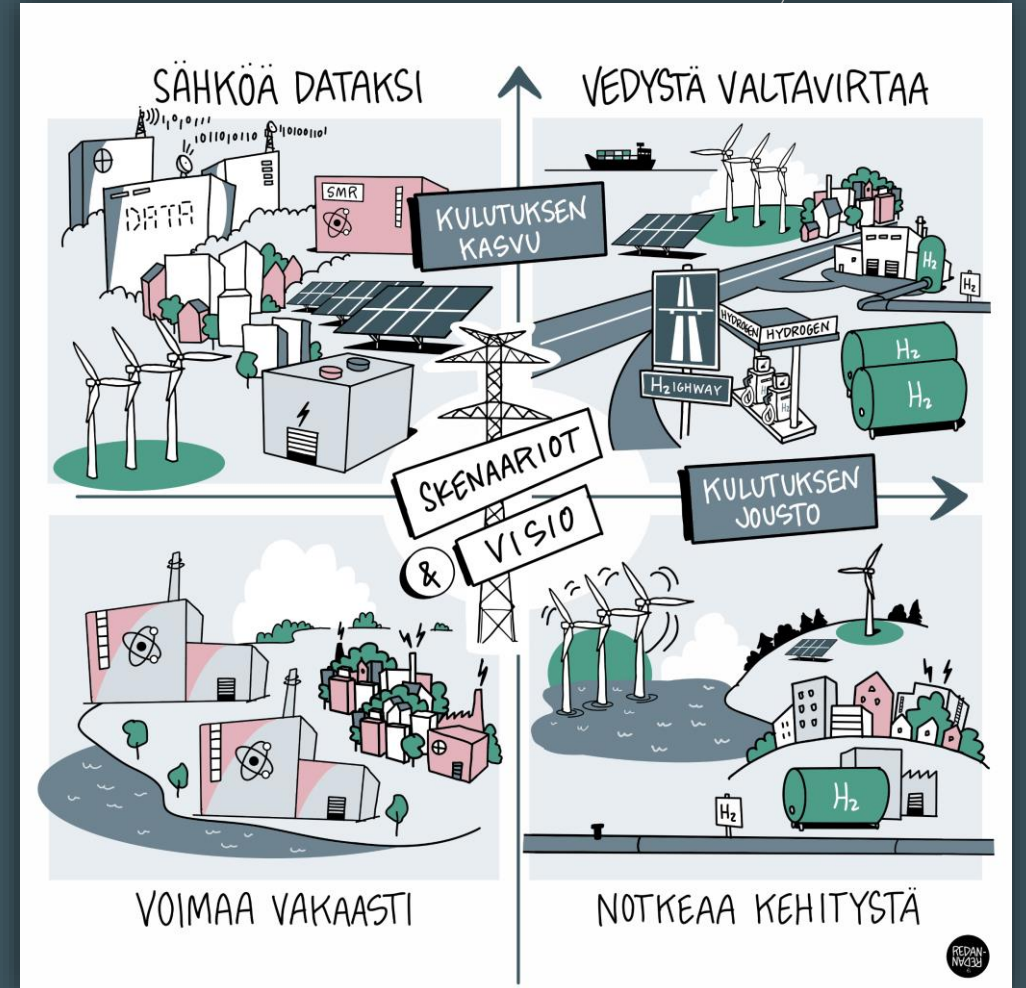

*Liityntäkyselyt, jotka eivät ole sitovia ja perustuvat hankkeiden ennakkotietoihin

Skenaario- luonnokset

- Kysymyksiä ja kommentteja voi lähettää webinaarin aikana osoitteessa: <https://fingrid.screen.io/visio>
- Esityksen lopussa keskustelu näiden kysymysten ja kommenttien kautta!

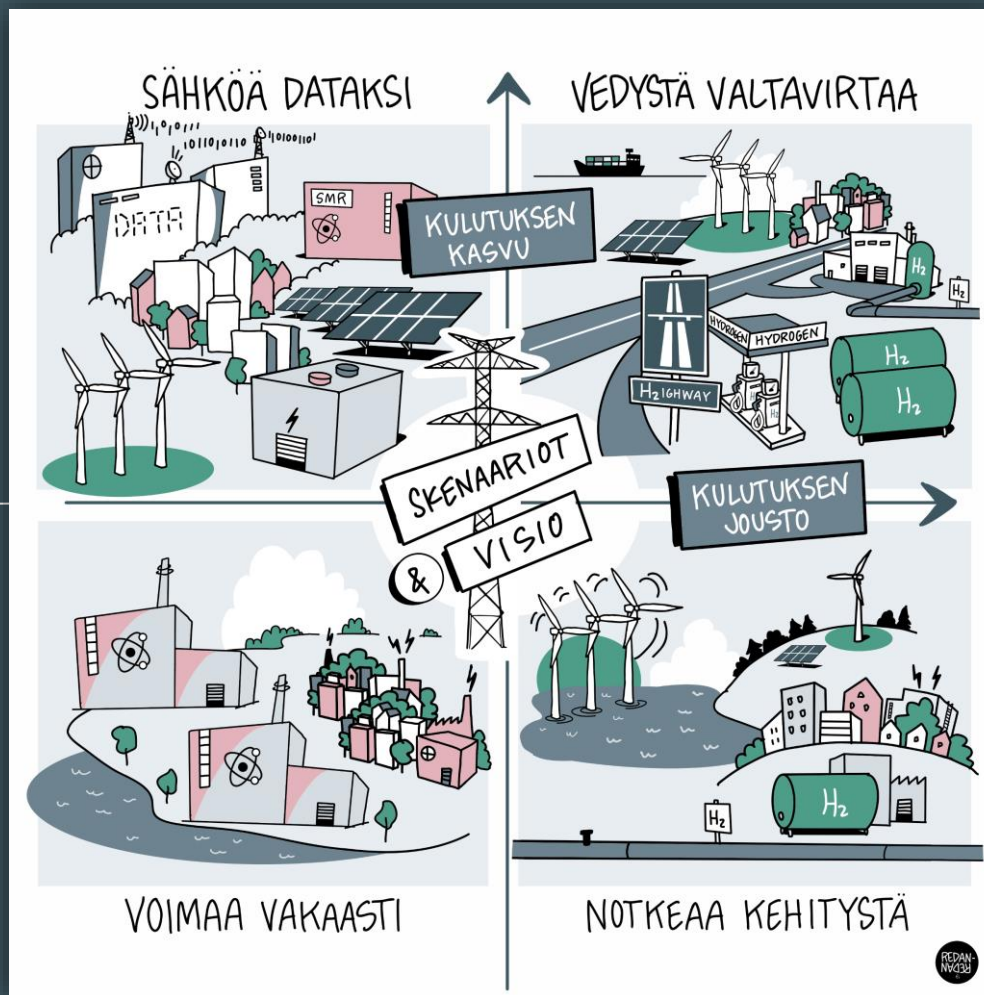

FINGRID

Yhteenveto skenaarioista

- Erittäin voimakas sähkön kysynnän kasvu erityisesti **datakeskuksista**
- Suurin sähkön tuotannon kasvu **maatuulivoimasta** ja **aurinkovoimasta**, lisäksi **pienydinvoimalla** sähköä ja lämpöä
- Joustoa erityisesti **sähkövarastoista**, **pumppuvoimaloista** sekä **huippuvoimasta**

- Sähkön kysynnän kasvua **nykyisen teollisuuden sähköistämisestä**
- Uutta **perinteistä ydinvoimaa** rakennetaan tuen avulla uusiutuvien kasvun rajoitusten myötä
- Jouston tarve maltillisempi, **sähkön rajasiirtoyhteyksien** merkitys korostuu

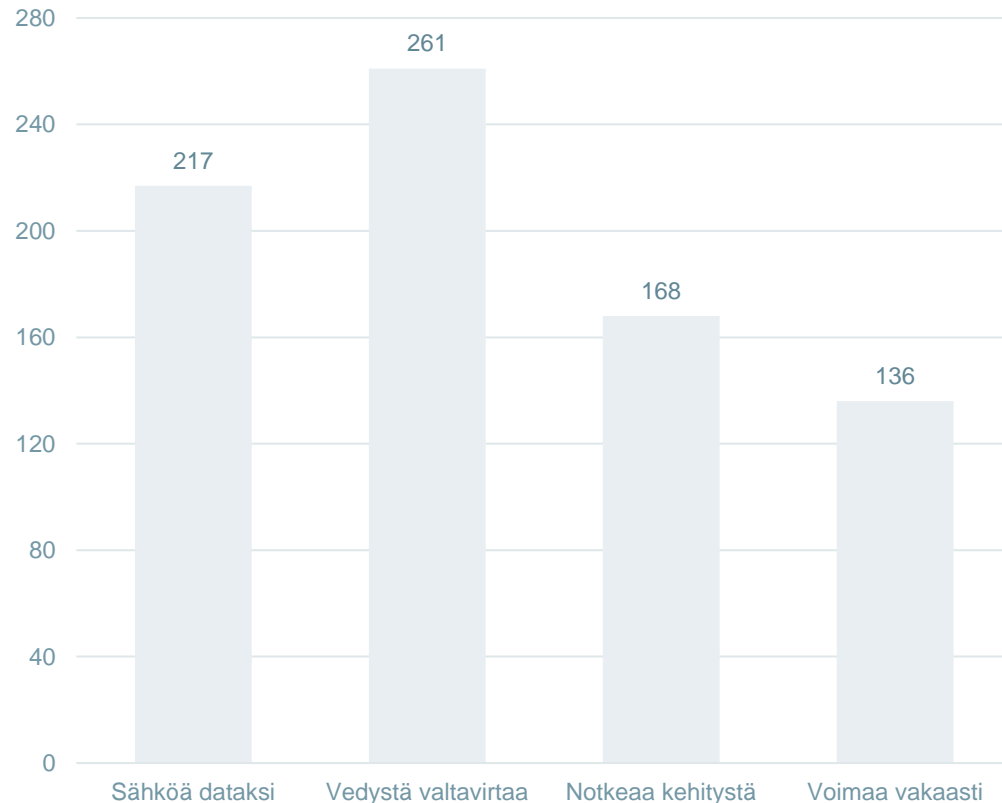

- Erittäin voimakas sähkön kysynnän kasvu erityisesti **vetyteollisuudesta**
- Suurin sähkön tuotannon kasvu **maatuulivoimasta**, lisäksi voimakasta kasvua **aurinkovoimasta**
- Joustoa erityisesti **vetyvarastoista** ja **kansainvälisestä vetyverkosta**, lisäksi **lämmityksestä** ja **liikenteestä**
- Sähkön kysynnän kasvua erityisesti **vetyteollisuudesta** ja **lämmityksestä**
- Suurin sähkön tuotannon kasvu **merituulivoimasta** maatuulivoiman ja aurinkovoiman rajoitusten myötä
- Joustoa erityisesti **vety- ja lämpövarastoista** sekä **vetyverkosta**

FINGRID

Sähkön kulutus kasvaa merkittävästi uuden teollisuuden ja sähköistymisen ajamana

Sähkön kulutus skenaarioissa 2040 (TWh)

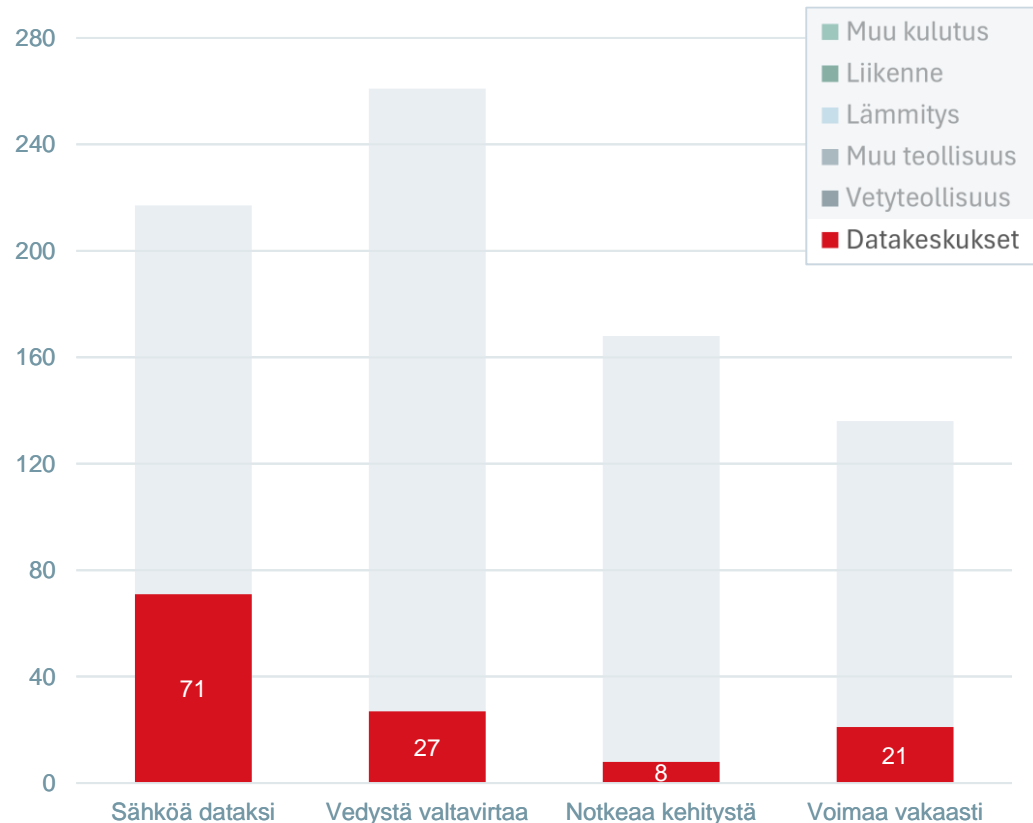

Sähkön kulutuksen muutostekijät

- Uusi sähköinen teollisuuskulutus
    - Datakeskukset
    - Vetyteollisuus: Vety ja vetyjalosteet
    - Muu uusi teollisuus
  - Nykyisen kulutuksen sähköistyminen
    - Teollisuus
    - Lämmitys
    - Liikenne
- Vaihteluväli skenaarioissa: **136–261 TWh**
- Kasvu ei ole itsestäänselvyys – kilpailukyky ratkaisee

Toimialan kehitys ja Suomen kilpailukyky määrittelevät datakeskusten kasvuedellytyksiä

Sähkön kulutus skenaarioissa 2040 (TWh)

Sähkön kulutuksen muutostekijät

1. Euroopan datakeskusmarkkina vuonna 2040*
    - Nopea kasvu: 710 TWh
    - Maltillinen kasvu: 270 TWh
  2. Suomen markkinaosuus
    - Erinomainen kilpailukyky: 10%
    - Kohtalainen kilpailukyky: 3%
- Vaihteluväli skenaarioissa: **8–71 TWh**

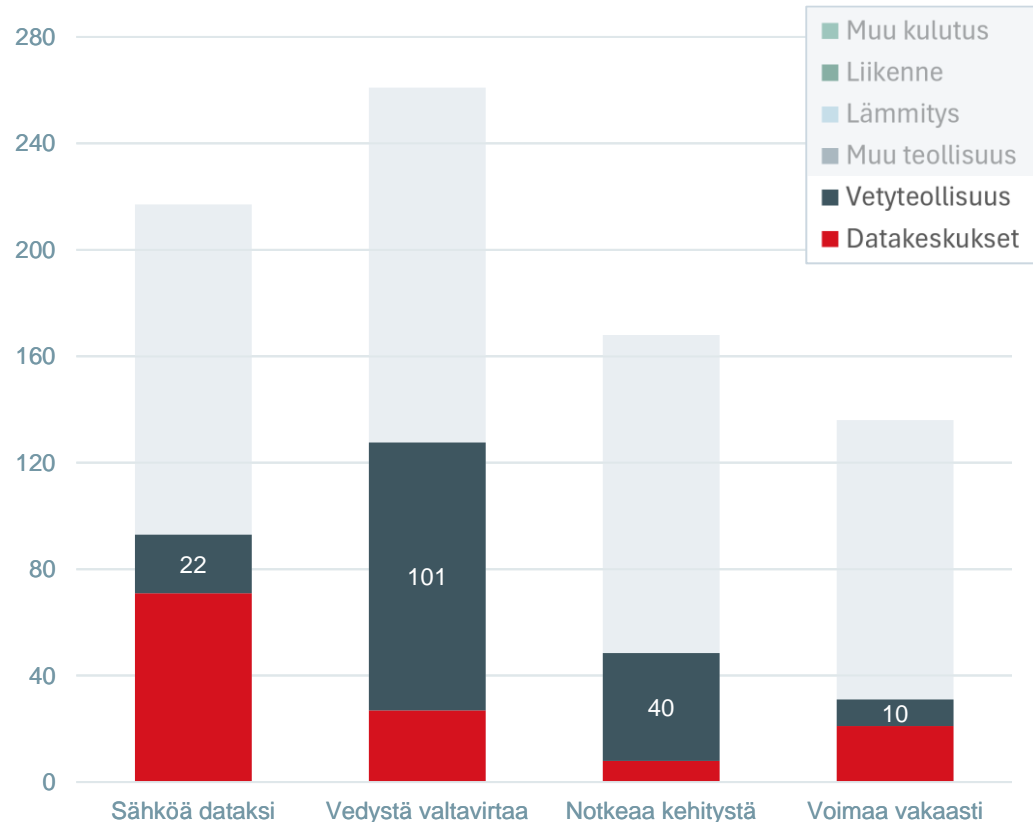
*Nopea kasvu vastaa 10-20 % vuotuista kasvuprosenttia ja maltillinen kasvu 5-10 % vuotuista kasvuprosenttia (CAGR)

FINGRID

Suomella valtavasti kasvupotentiaalia vedyssä ja sähköpolttoaineissa – realisoituu se?

Sähkön kulutus skenaarioissa 2040 (TWh)

Sähkön kulutuksen muutostekijät

1. EU:n vetymarkkinan koko vuonna 2040*

- Nopeampi kasvu: 1050 TWh
- Maltillisempi kasvu: 800 TWh

2. Suomen markkinaosuus

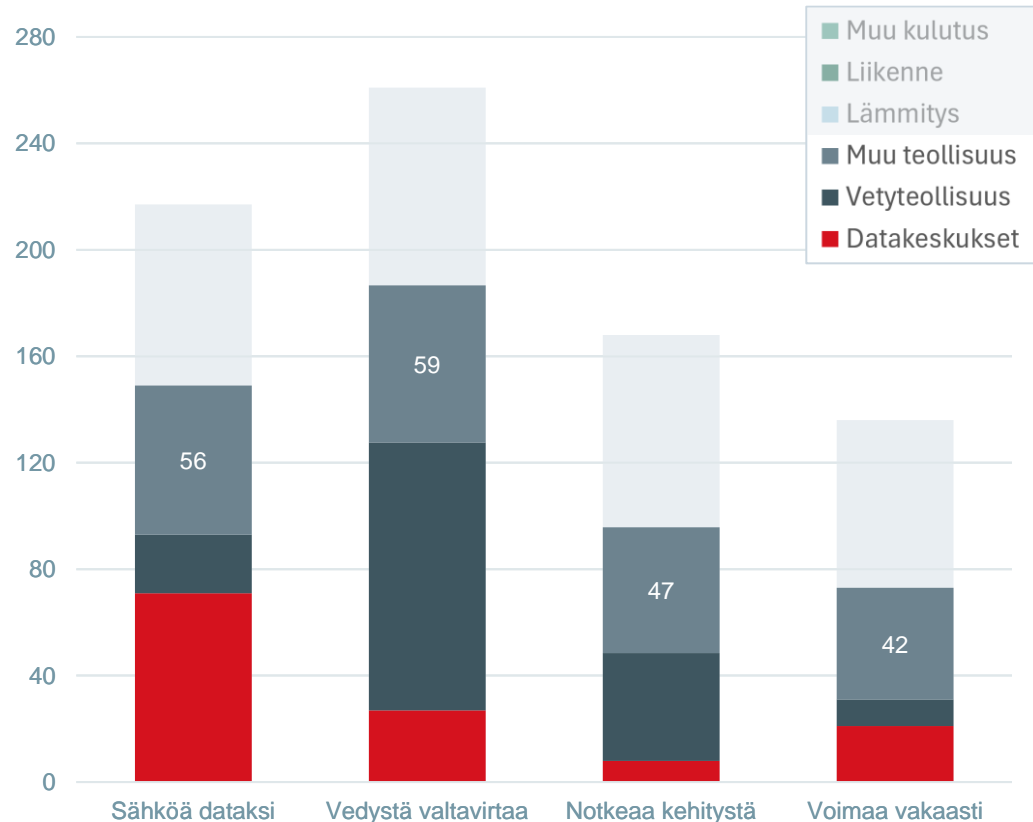
- Vedystä valtavirtaa: 10 %
- Notkeaa kehitystä: 5 %
- Sähköä dataksi: 3 %
- Voimaa vakaasti: 1,5 %

➤ Vaihteluväli skenaarioissa: **10–101 TWh**

*Vain elektrolyyserillä tuotetun vedyn määrä.
TYNDP2024-skenaarioissa vaihteluväli 800-1600 TWh.

Sähköistyminen ja uudet teollisuushankkeet ajavat teollisuuskulutuksen kasvua

Sähkön kulutus skenaarioissa 2040 (TWh)

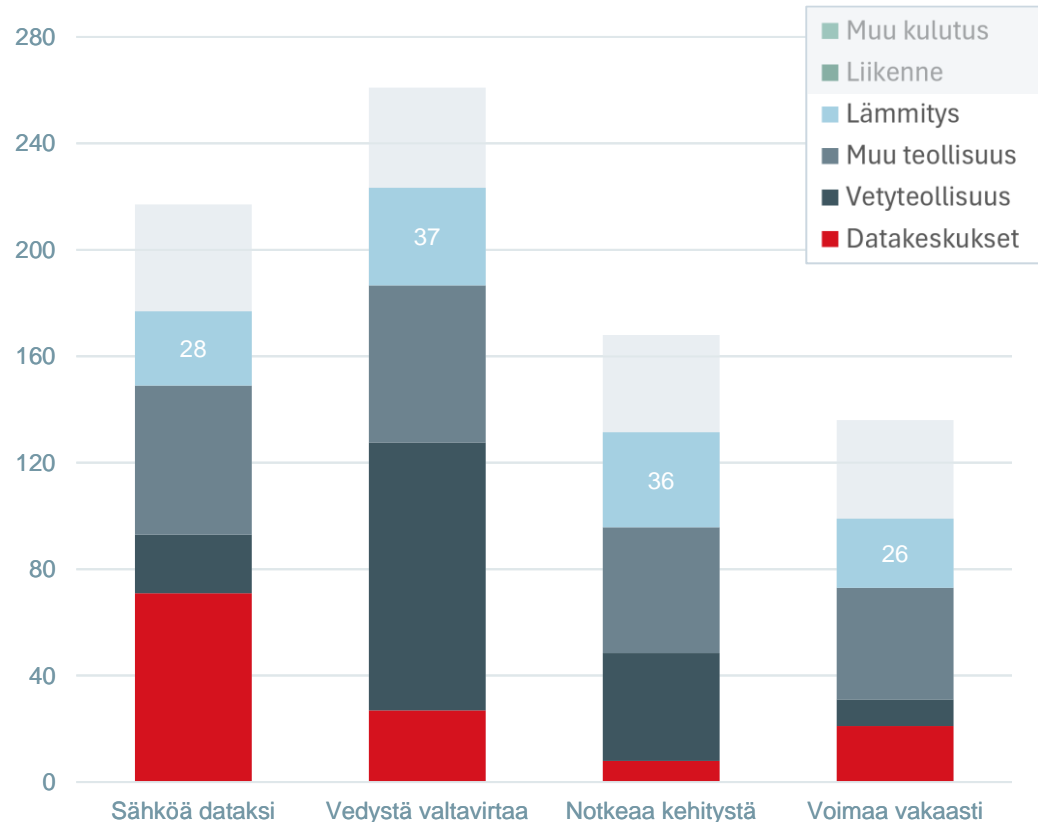

Sähkön kulutuksen muutostekijät

- Kaikissa skenaarioissa varaudutaan Suomessa nykyisin toimivan teollisuuden sähköistymiseen
  - Korkeamman kasvun skenaarioissa huomioitu lisäksi uusia teollisuuslaitoksia esimerkiksi metalliteollisuuteen
  - Joustavan kulutuksen skenaarioissa (*Vedystä valtavirtaa* ja *Notkeaa kehitystä*) suurempi määrä teollisuuden sähkökattiloita
- Vaihteluväli skenaarioissa: **42–59 TWh**

Sähkökattilat ja lämpöpumpput kasvattavat sähkön tarvetta kaukolämmön tuotannossa

Sähkön kulutus skenaarioissa 2040 (TWh)

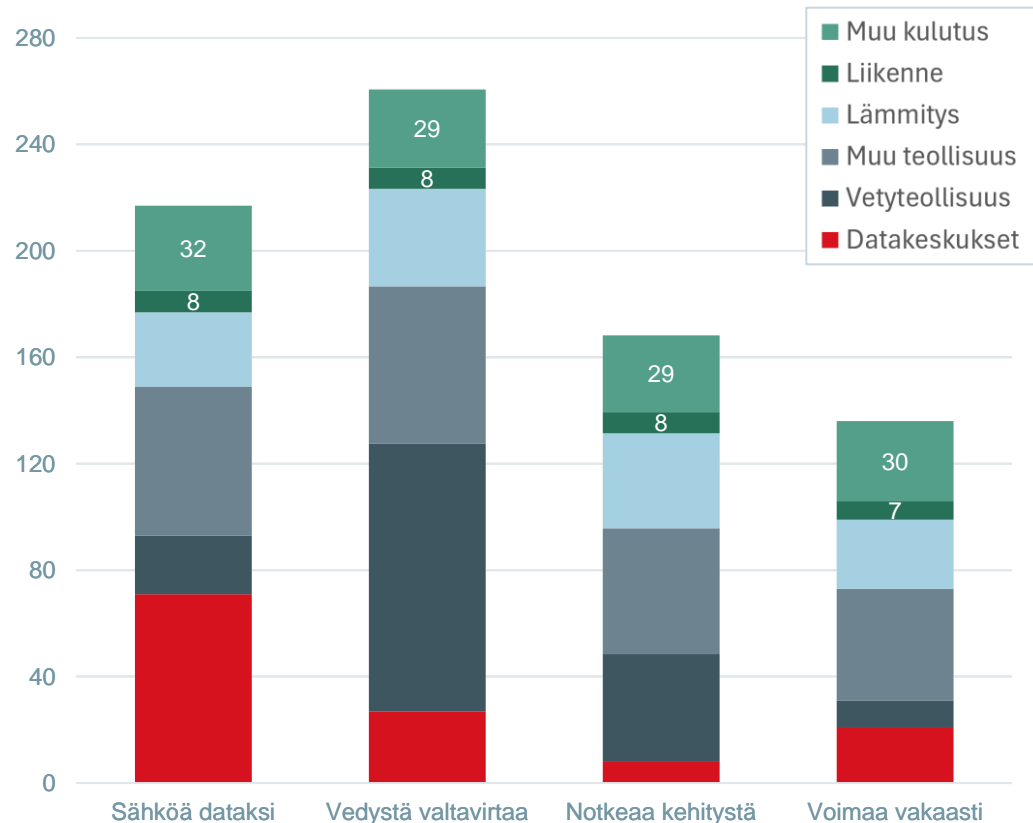
Sähkön kulutuksen muutostekijät

- Kaikissa skenaarioissa kaukolämmön sähköistyminen jatkuu
  - Lämpöpumppuja enemmän korkean datakeskus- ja vetykasvun skenaarioissa hukkalämmön hyödyntämiseksi
  - Sähkökattiloita enemmän joustavan kulutuksen skenaarioissa
  - Kiinteistökohtainen erillislämmitys pysyy nykytasolla kaikissa skenaarioissa
- Vaihteluväli skenaarioissa: **26–37 TWh**

Liikenteen sähkökäytössä latauksen joustavuudella on merkittävä vaikutus

Sähkön kulutus skenaarioissa 2040 (TWh)

Sähkön kulutuksen muutostekijät

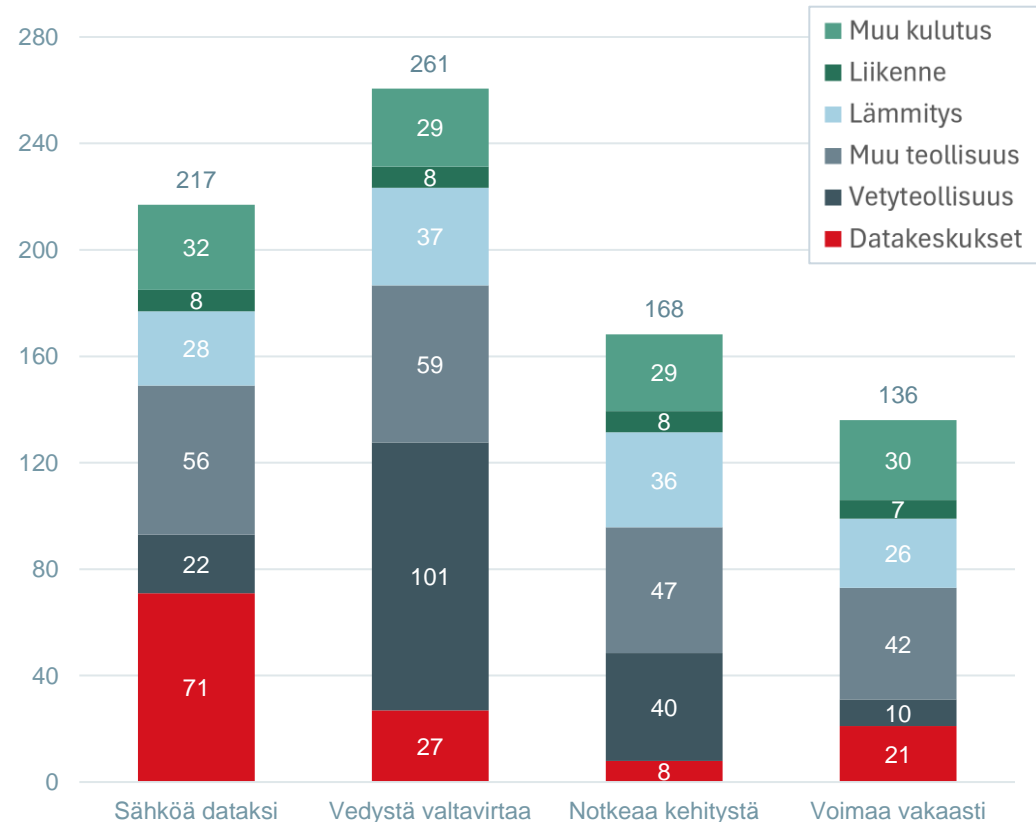
- Kaikissa skenaarioissa liikenteen sähköistyminen jatkuu
  - Liikenteessä on noin 1,7-2,0 miljoonaa sähköautoa* ja lisäksi sähköistä raskasta liikennettä sekä raideliikennettä
  - Joustava lataus sähkön hinnan mukaan ja Vehicle-to-Grid -teknologia käytössä korkeamman kulutusjouston skenaarioissa
  - Vaihteluväli skenaarioissa: **7–8 TWh**
- Muu kulutus sisältää palvelusektorin ja häviöt, joissa ei merkittävää kasvua
  - Vaihteluväli skenaarioissa: **29–33 TWh**

* Sisältää täyssähköautot sekä ladattavat hybridit

FINGRID

Sähkön kulutus kasvaa merkittävästi uuden teollisuuden ja sähköistymisen ajamana

Sähkön kulutus skenaarioissa 2040 (TWh)

Sähkön kulutuksen muutostekijät

- Uusi sähköinen teollisuuskulutus
  - Datakeskukset
  - Vetyteollisuus: Vety ja vetyjalosteet
  - Muu uusi teollisuus
- Nykyisen kulutuksen sähköistyminen
  - Teollisuus
  - Lämmitys
  - Liikenne

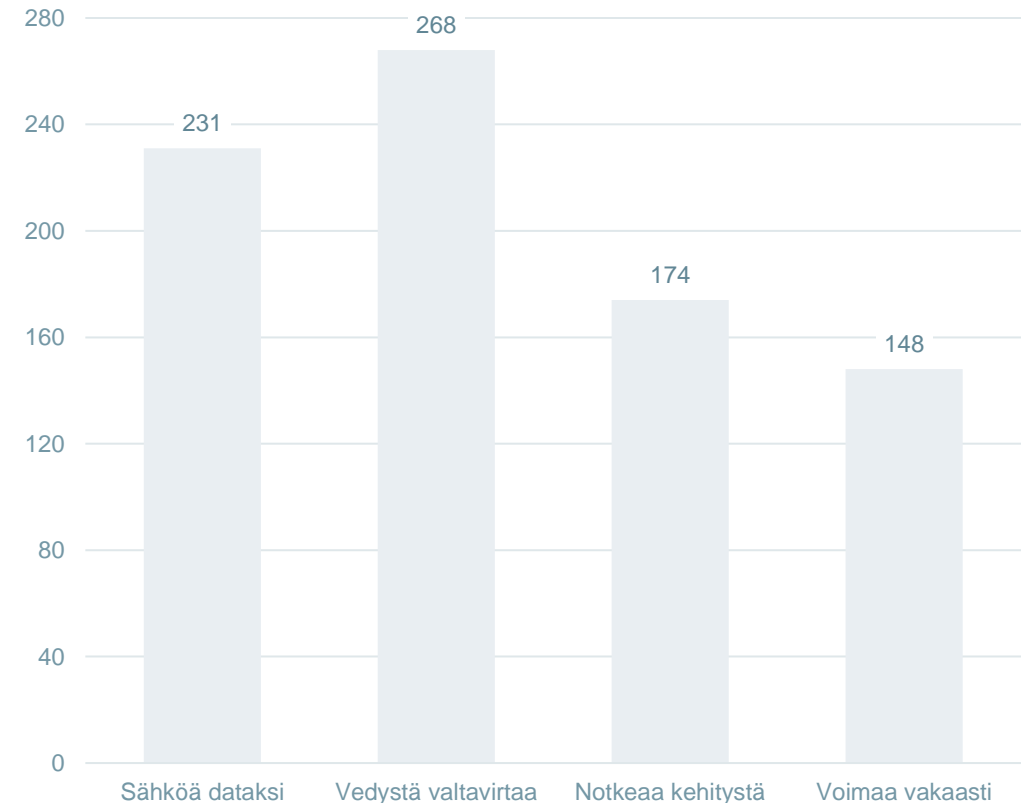
➤ Vaihteluväli skenaarioissa: **136–261 TWh**

Kasvava sähkön tuotanto mahdollistaa kulutuksen kasvun – ja päinvastoin!

Sähkön tuotannon muutostekijät

- Suomella jo nykyisellään hyvin monipuolinen ja puhdas sähköntuotanto
    - Vuonna 2024 puhtaan sähkön osuus oli 95 % tuotetusta sähköstä¹
  - Suomen erittäin suuri potentiaali ja erinomainen kustannuskilpailukyky uusiutuvissa tuotantomuodoissa
- Vaihteluväli skenaarioissa: **148–268 TWh**

Sähkön tuotanto skenaarioissa 2040 (TWh)

1: Lähteenä Energiateollisuus, Energiavuosi 2024 – Sähkö

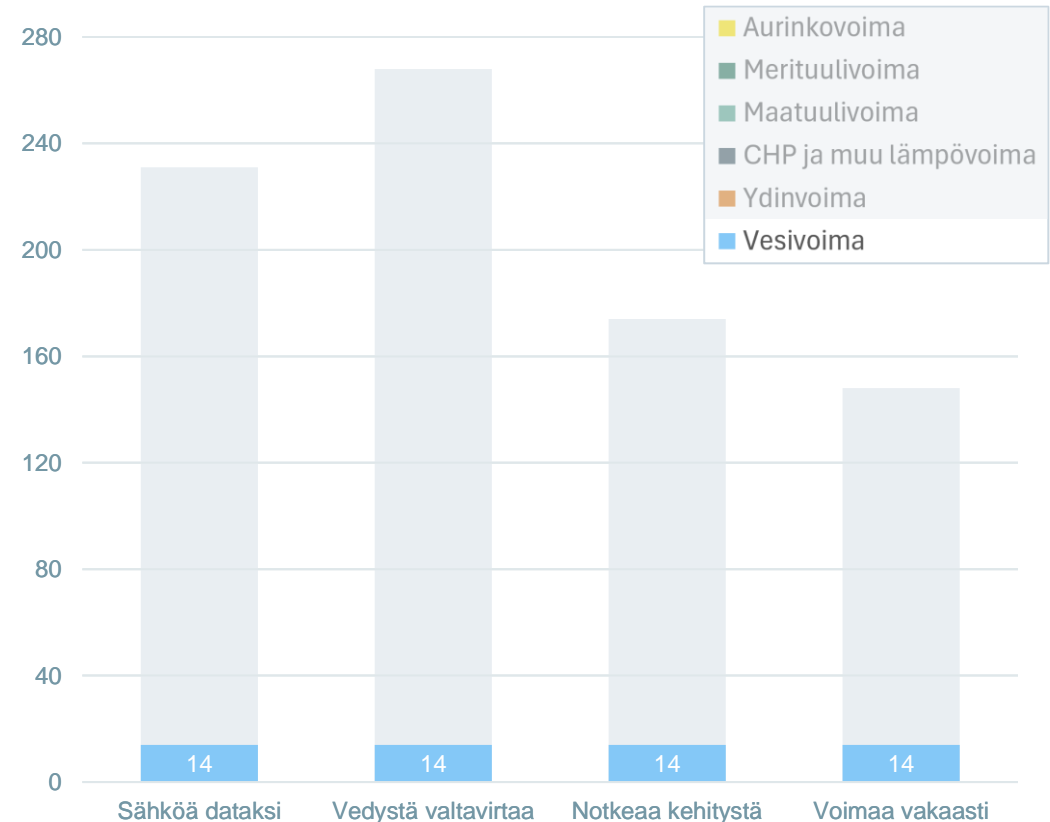

Vesivoiman tuotanto pysyy ennallaan – uutena pumppuvoimaa lisäämään joustoa

Sähkön tuotannon muutostekijät

- Vesivoimakapasiteetti säilyy nykytasolla kaikissa skenaarioissa
- *Sähköä dataksi* skenaariossa rakennetaan lisäksi pumppuvoimaa Pohjois-Suomeen noin 1 GW kapasiteetin edestä
  - Lisää tuotantopuolen joustavuutta
- Tuotanto kaikissa skenaarioissa: **14 TWh**

Sähkön tuotanto skenaarioissa 2040 (TWh)

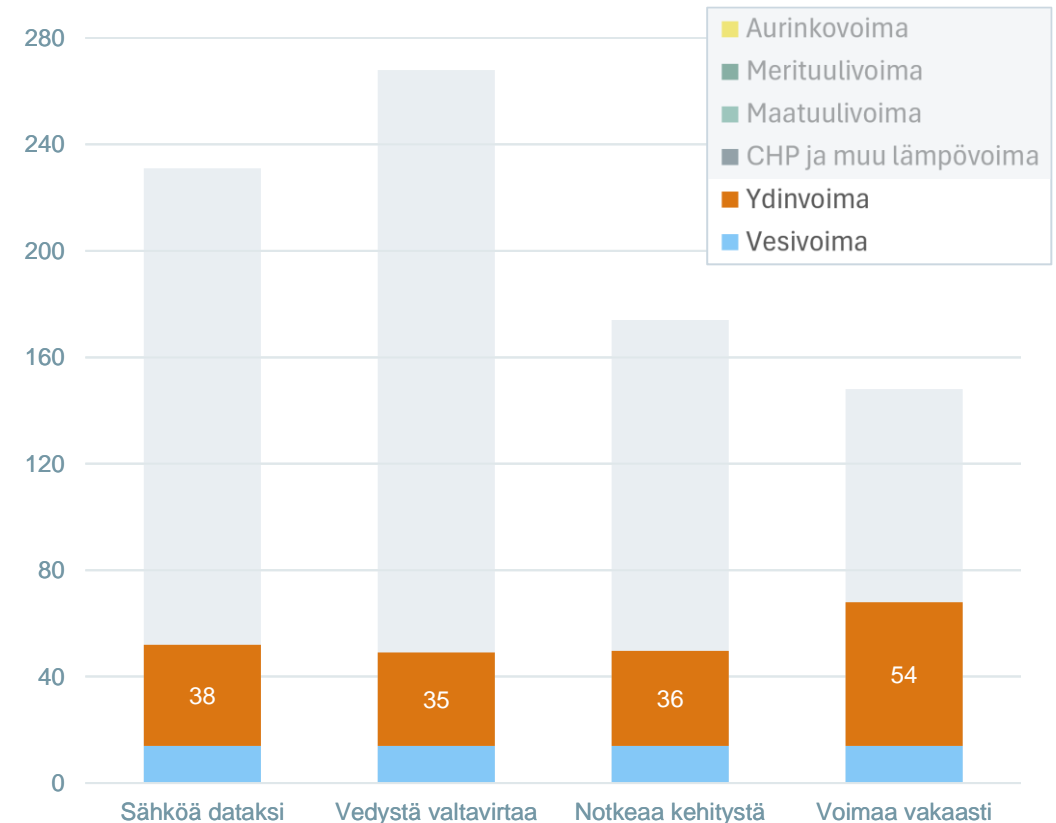

Ydinvoimassa pientä kasvua tehonkorotuksista – myös uutta perinteistä ja pienydinvoimaa

Sähkön tuotannon muutostekijät

- Kaikissa skenaarioissa on huomioitu suunnitellut tehonkorotukset Olkiluoto 1 & 2 sekä Loviisa 1 & 2 yksiköille
  - *Voimaa vakaasti* skenaariossa ydinvoiman määrä kasvaa eniten: oletuksena perinteisen ydinvoiman lisärakentaminen tuen avulla
  - *Sähköä dataksi* skenaariossa pienydinvoimaa sähkön ja lämmön tuotantoon
- Vaihteluväli skenaarioissa: **35–54 TWh**

Sähkön tuotanto skenaarioissa 2040 (TWh)

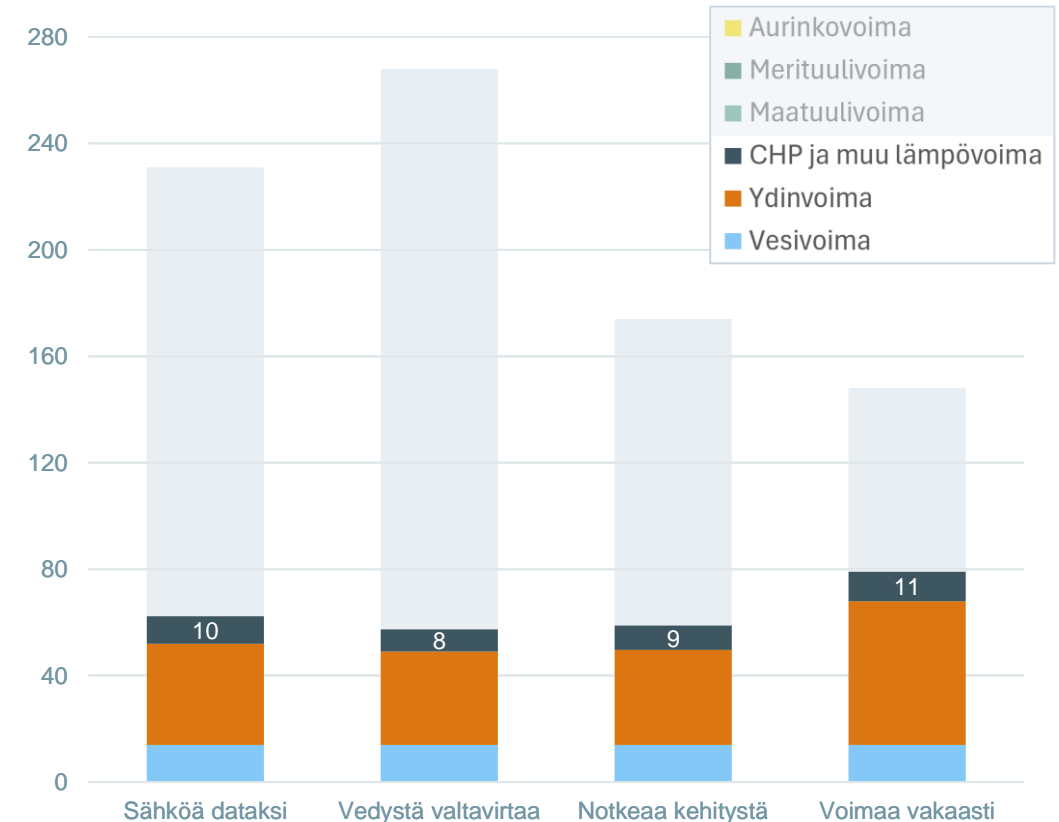
Sähkön ja lämmön yhteistuotanto (CHP) supistuu – uutta huippuvoimaa tarvittaessa

Sähkön tuotannon muutostekijät

- CHP supistuu kaikissa skenaarioissa
    - Nopeampi supistuminen joustavan kulutuksen skenaarioissa, joissa CHP-tuotantoa korvataan enemmän sähkökattiloilla
  - *Sähköä dataksi ja Vedystä valtavirtaa* skenaarioissa investoidaan uuteen huippuvoimakapasiteettiin*
    - Tuotantomäärät jäävät kuitenkin alhaisiksi, suurin osa tuotannosta CHP:lla
- **Vaihteluväli skenaarioissa: 8–11 TWh**

*huippuvoimalla viitataan nopeaan joustoon kykenevään kapasiteettiin, kuten kaasuturbiineihin ja moottorivoimalaitoksiin

Sähkön tuotanto skenaarioissa 2040 (TWh)

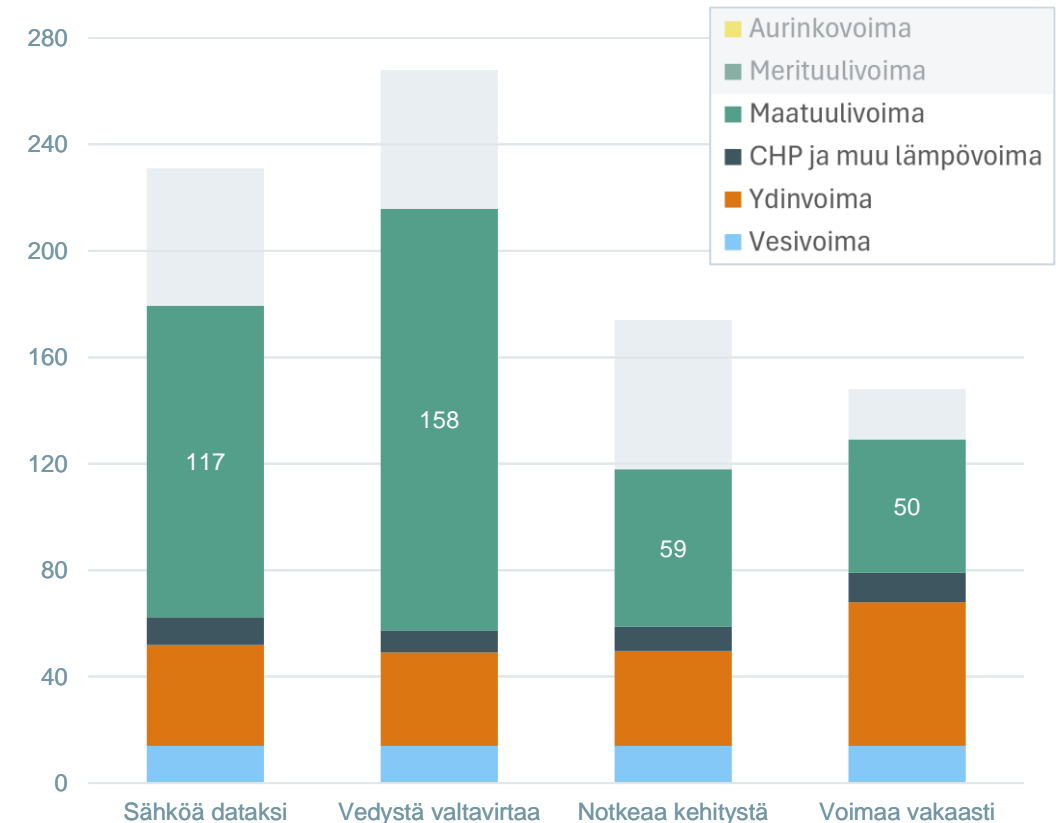
Maatuulivoimassa erittäin voimakasta kasvua – mikäli rakentamispotentiaalia ei rajoiteta

Sähkön tuotannon muutostekijät

- Maatuulivoima on kilpailukykyisin sähköntuotantomuoto Suomessa ja sen kapasiteetti määräytyy pitkälti skenaarioissa oletetun rakentamispotentiaalin mukaan
- Korkeimman kasvun skenaarioissa maatuulivoimaa 44–54 GW, *Sähköä dataksi* skenaariossa tuulivoimaa rakennetaan myös paljon Itä-Suomeen*
- Maltillisemmän kasvun skenaarioissa maatuulivoima rajoitettu 16–20 GW tasolle

➤ Vaihteluväli skenaarioissa: **50–158 TWh**

Sähkön tuotanto skenaarioissa 2040 (TWh)

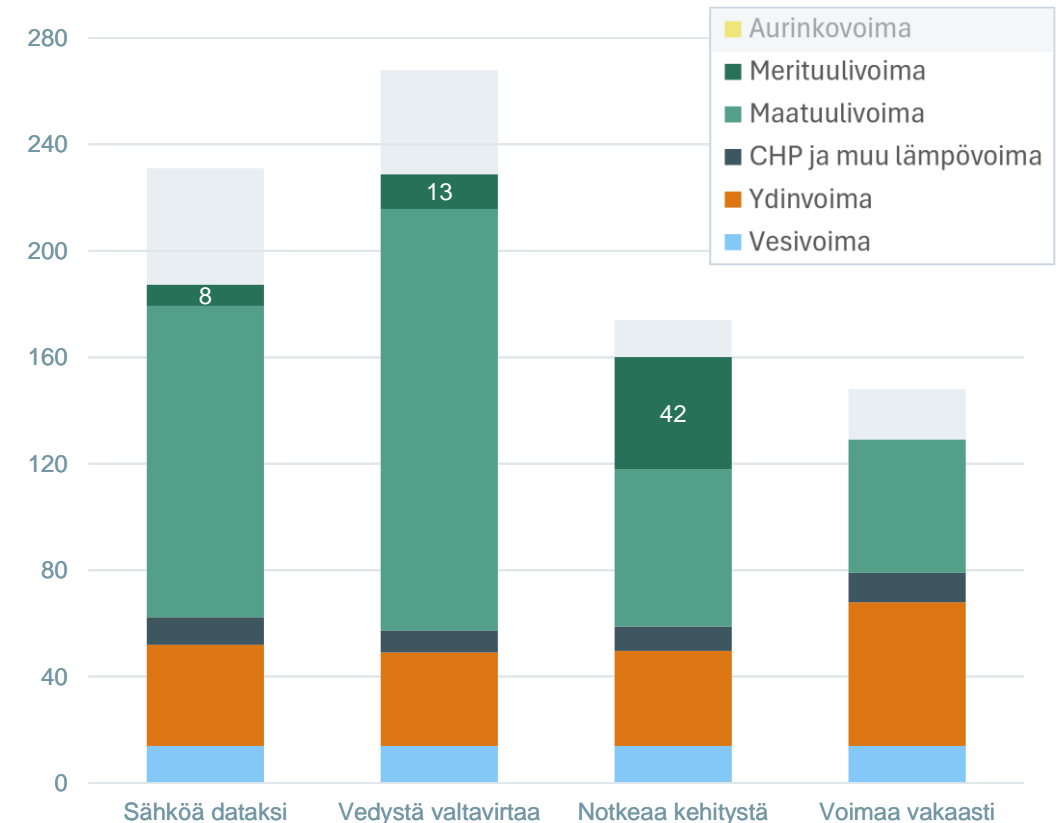
Merituulivoiman kasvu täydentää tuulivoiman kokonaispotentiaalia

Sähkön tuotannon muutostekijät

- Merituulivoima on kustannuksiltaan maatuulivoimaa korkeampaa, joten siihen investoidaan vähemmän
  - *Notkeaa kehitystä* skenaariossa merituulivoimaa rakennetaan eniten, noin 10 GW edestä
  - *Vedystä valtavirtaa ja Sähköä dataksi* skenaarioissa investoidaan yksittäisiin merituulivoimahankkeisiin (2–3 GW)
  - *Voimaa vakaasti* skenaariossa merituulivoimaa ei rakenneta

➤ Vaihteluväli skenaarioissa: **0–42 TWh**

Sähkön tuotanto skenaarioissa 2040 (TWh)

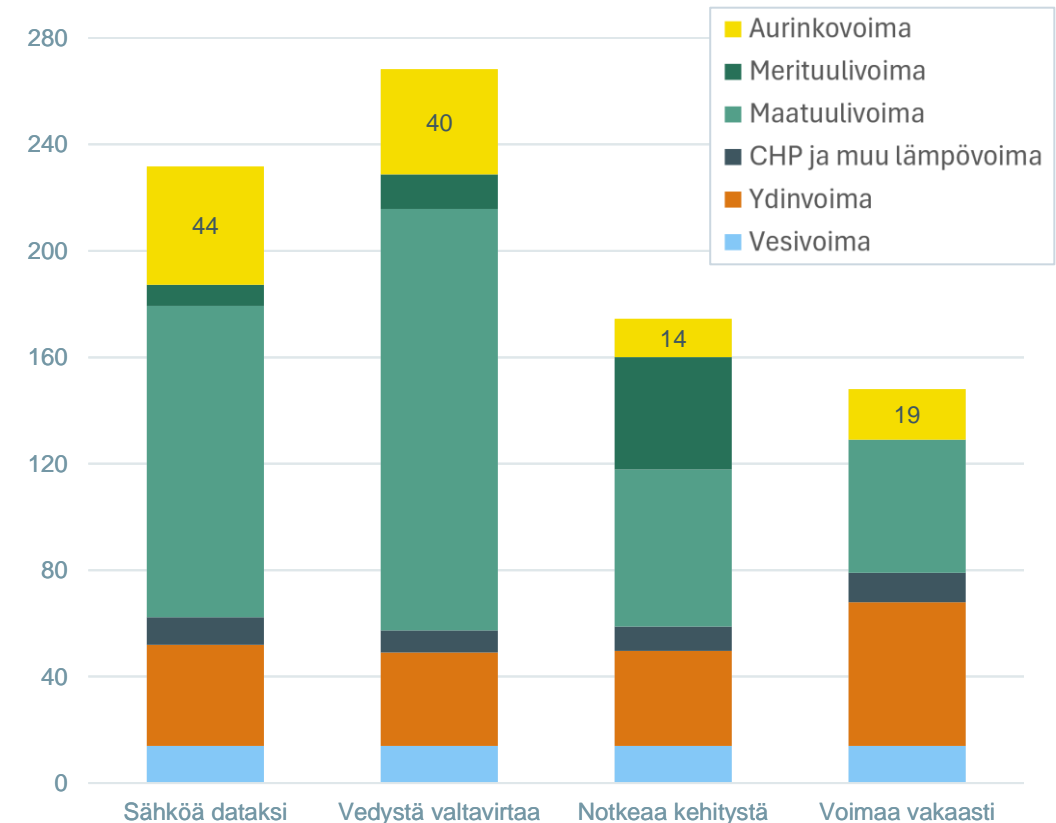
Aurinkovoimassa voimakasta kasvua kustannusten laskiessa – profiilierosta hyötyä

Sähkön tuotannon muutostekijät

- Aurinkovoima kasvaa merkittävästi kaikissa skenaarioissa
  - Tuulivoiman vaihtelua tasoittava tuotantoprofiili luo arvoa mahdollistamalla tasaisemman kokonaistuotannon edullisella hinnalla
  - Tuotanto korkeimmillaan *Sähköä dataksi* skenaariossa, jossa puhtaalle ”baseloadille” suurin kysyntä – akut keskeisessä roolissa

➤ Vaihteluväli skenaarioissa: **14–44 TWh**

Sähkön tuotanto skenaarioissa 2040 (TWh)

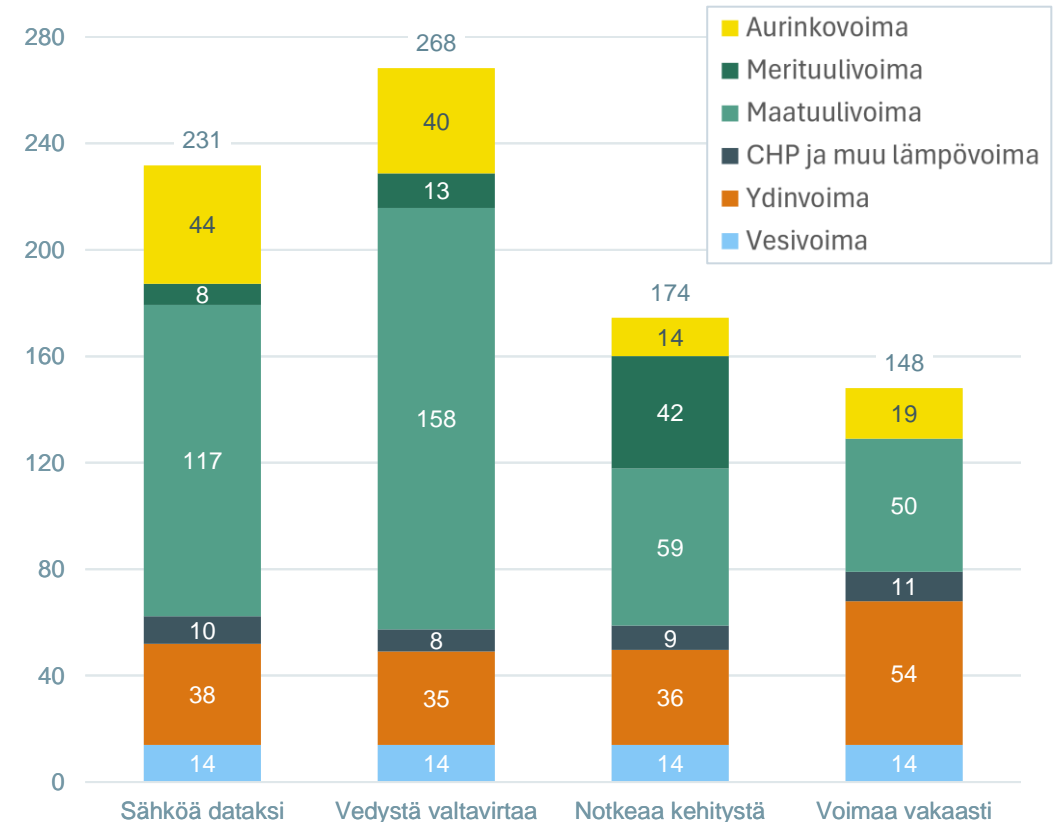

Kasvava sähkön tuotanto mahdollistaa kulutuksen kasvun – ja päinvastoin!

Sähkön tuotannon muutostekijät

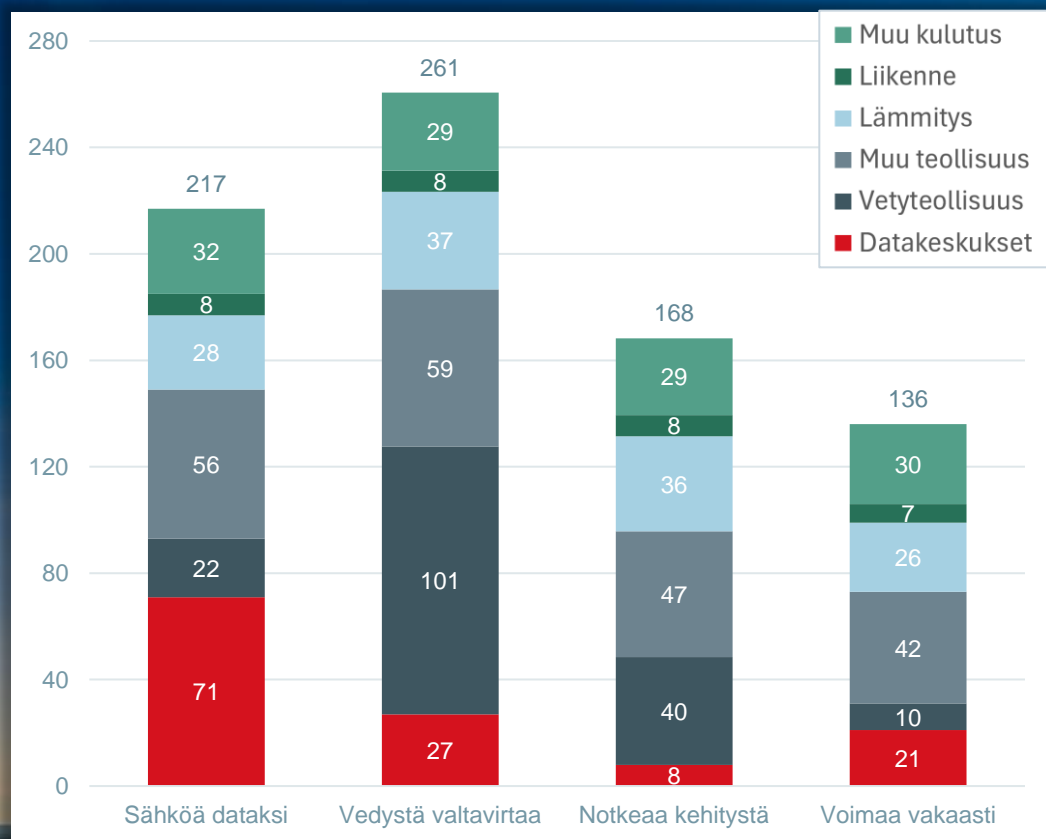
- Kasvu erityisesti tuuli- ja aurinkovoimasta – erinomainen kustannuskilpailukyky
  - Perinteinen CHP supistuu – mahdollinen uusi huippuvoima tärkeää joustolle, mutta vuotuiset tuotantomäärät vähäisiä
  - Ydinvoimaan kasvua tehonkorotusten, pienydinvoiman ja perinteisen ydinvoiman myötä – uudet investoinnit tarvitsevat tukea
  - Vesivoima ennallaan ja tärkeä jouston lähde – pumppuvoima lisää joustokykyä
- Vaihteluväli skenaarioissa: **148–268 TWh**

Sähkön tuotanto skenaarioissa 2040 (TWh)

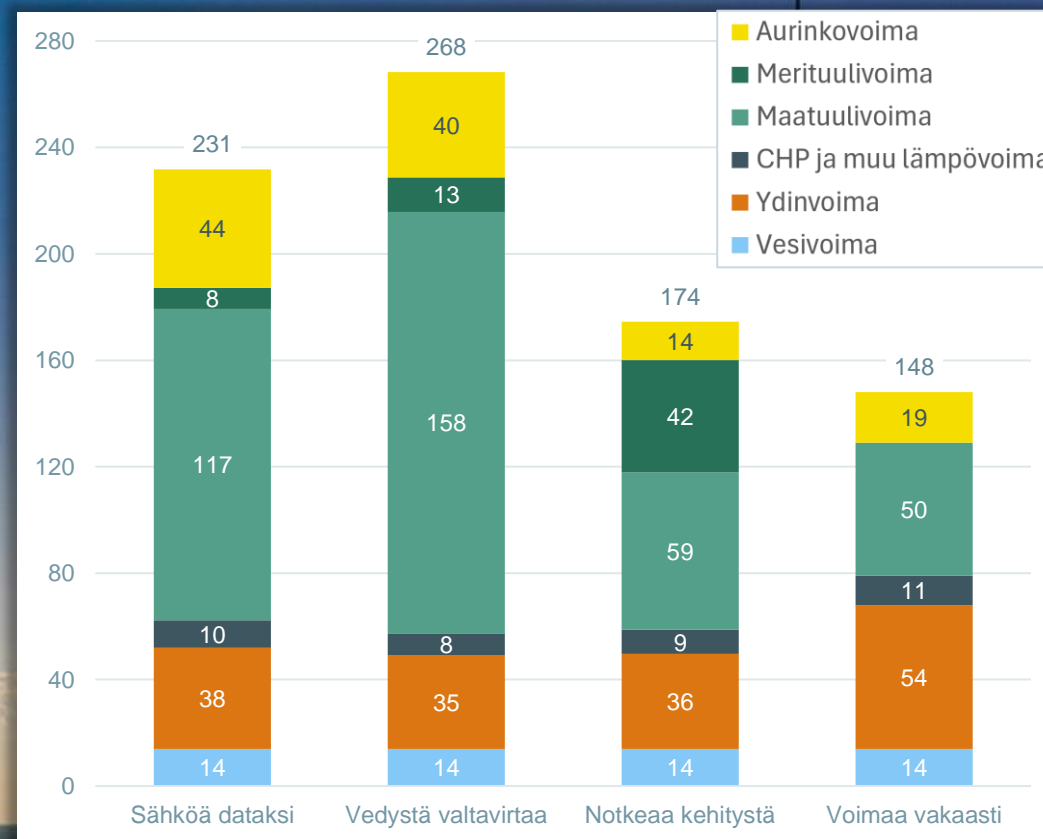

Yhteenveto skenaarioiden sähkötaseesta

Sähkön kulutus skenaarioissa 2040 (TWh)

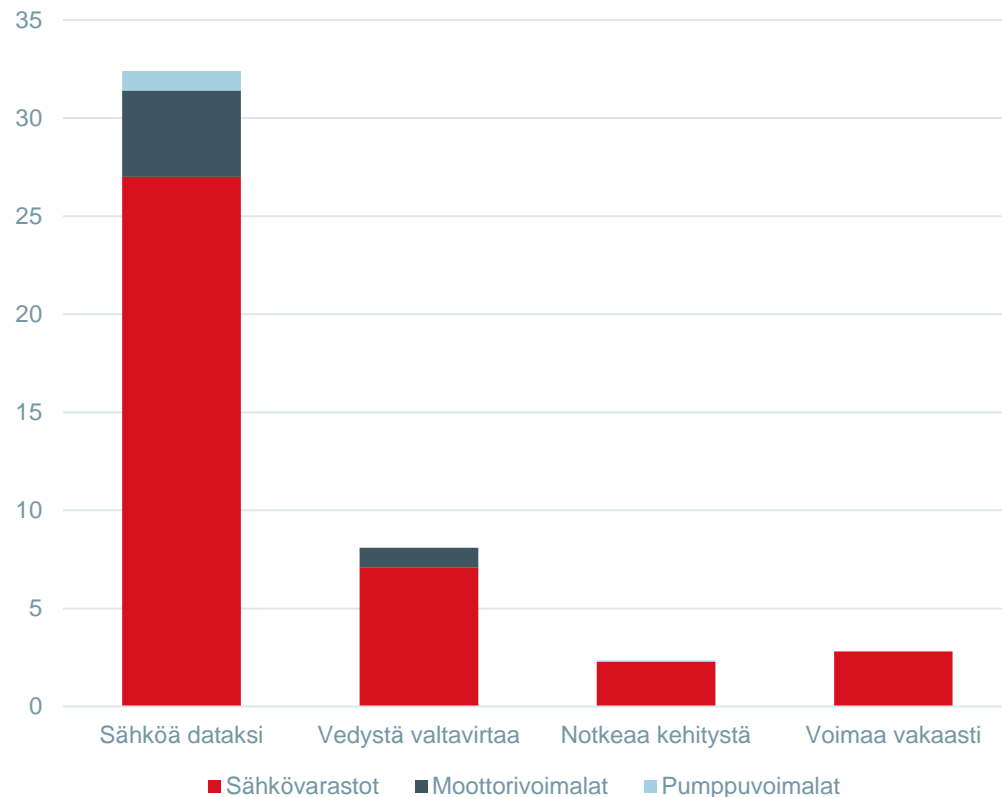
Sähkön tuotanto skenaarioissa 2040 (TWh)

Kasvun mahdollistamiseksi tarvitaan uutta joustoa sähköjärjestelmään

Uusi joustava tuotanto ja varastointi (GW)

Jouston muutostekijät

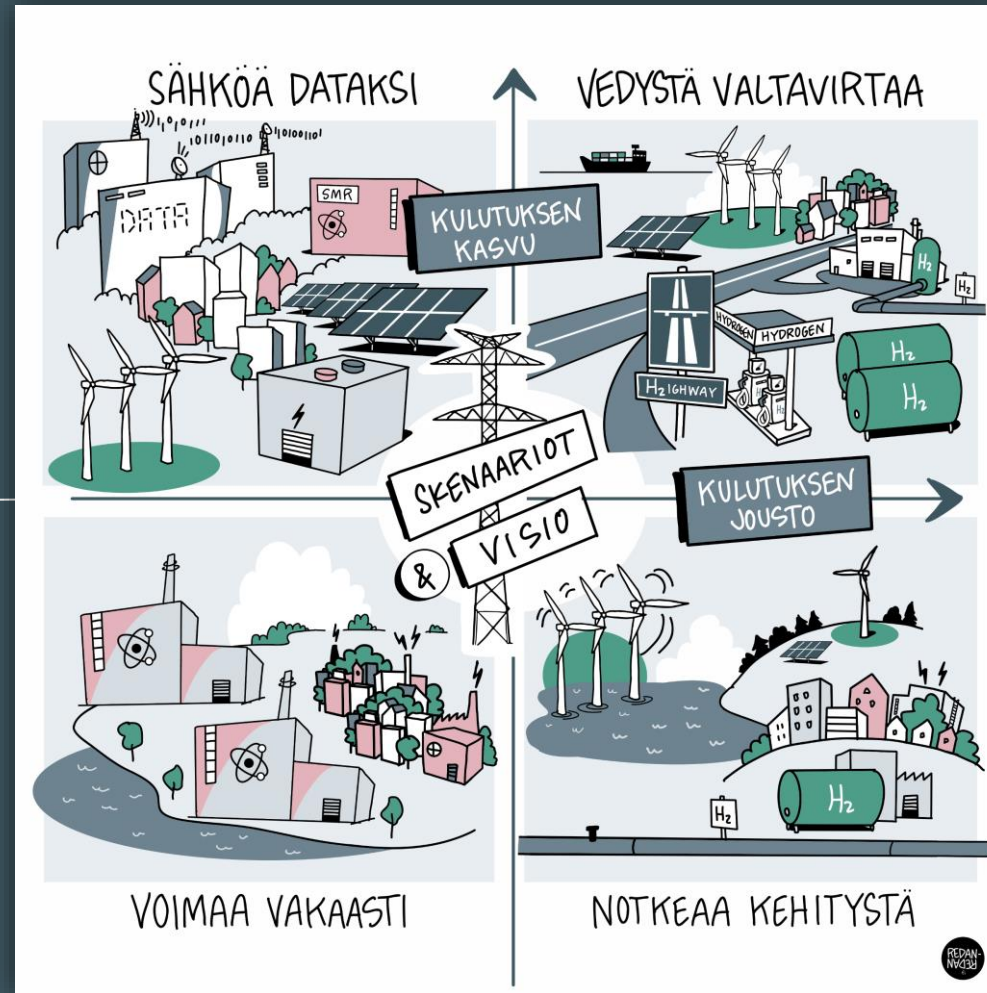
- Matalan kulutusjouston skenaarioissa tarve ”puhtaalle baseloadille”
  - *Sähköä dataksi* ratkaisuna sähkövarastot, pumppu- ja moottorivoimalat
  - *Voimaa vakaasti* skenaariossa matalampi kulutuskasvu ja uusi ydinvoima vähentävät tarvetta muille ratkaisuille
- Korkeamman kulutusjouston skenaarioissa suuri osa joustosta saadaan sektori-integraatiosta
  - Vetyvarastot ja vetyverkko mahdollistavat vedyntuotannon jouston
  - Lämpövarastot mahdollistavat sähköisen lämmityksen korkeamman kasvun ja jouston
  - Liikenteessä käytössä joustava ja kaksisuuntainen lataus
- Uudet rajasiirtoyhteydet kaikissa skenaarioissa

FINGRID

Miten skenaario haastaa verkon kehittämisen?

- Merkittävää maatuulivoiman ja aurinkovoiman kasvu laajasti Suomessa, Itä-Suomea ja Itä-Lappia myöten

- Maltillisempi kulutuksen kasvu, mutta suuret perinteiset ydinvoimalat vaikuttavat merkittävästi verkon kehittämiseen

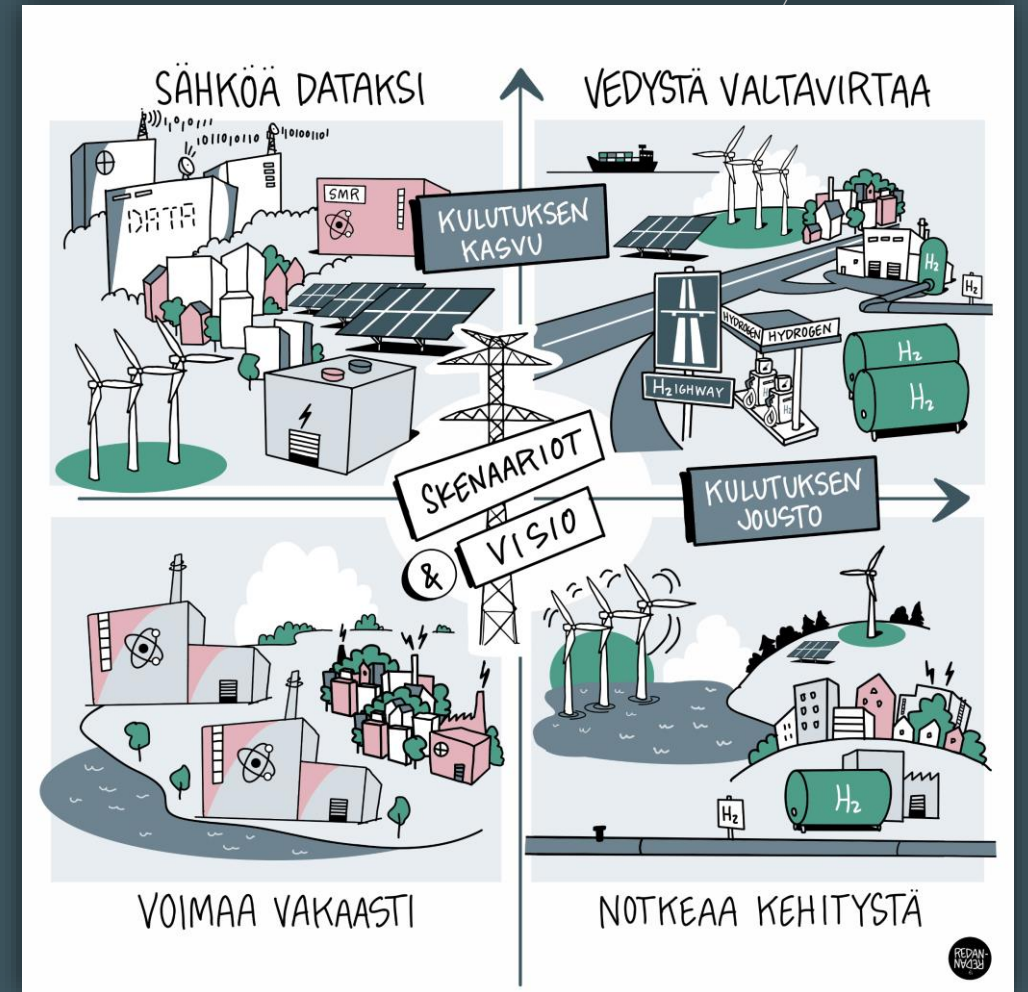

- Erittäin voimakas kulutuksen kasvu ja sen mahdollistava maatuulivoiman kasvu etenkin Länsi- ja Keski-Suomessa. Sähkö- ja vetyjärjestelmien yhteispelin rooli korostuu
- Kaupunkeihin sijoittuvan joustavan sähkönkulutuksen rooli kulutuksen kasvussa korostuu samalla, kun sähkön tuotanto painottuu voimakkaasti länsirannikolle merituulivoiman kasvun myötä

FINGRID

Kysymykset ja keskustelu

- Kysymyksiä ja kommentteja voi lähettää webinaarin aikana osoitteessa: <https://fingrid.screen.io/visio>

FINGRID

Ohjeet palautteen antamiseen – ja kiitos!

- Skenaarioluonnoksista julkaistaan raportti nettisivuillamme
- Pyydämme kommentoimaan skenaarioluonnoksia 11.4. mennessä lähettämällä kommentit osoitteeseen strateginen.verkkosuunnittelu@fingrid.fi
- Hyödynnämme palautetta skenaarioiden viimeistelyyn, joiden pohjalta tunnistamme visiotyössä millaisen sähkön kantaverkon sähköistynyt ja kilpailukykyinen Suomi tarvitsee tulevaisuudessa

